

# S. Sayısı : 131

## Türkiye ile Çekoslovakya arasında akdedilmiş olan 12 mayıs 1936 tarihli ticarî mübadele anlaşmasına ek olarak tanzim olunan protokol ile merbutu listelerin tasdikı hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve İktisad encümenleri mazbataları (1/960)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı: 6/751

28 - II - 1938

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Türkiye ile Çekoslovakya arasında akdedilmiş olan 12 mayıs 1936 tarihli ticarî mübadele anlaşmasına ek olarak tanzim olunan protokolün tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 28 - I - 1938 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

C. Bayar

Esbabı mucibe mazbatası

12 mayıs 1936 tarihinde imza edilib 10 şubat 1937 tarih ve 3124 sayılı kanunla meriyete vaz edilmiş bulunan Türkiye - Çekoslovakya ticarî mübadele anlaşması ile, Çekoslovak menşeli emtiadan anlaşmaya bağlı listede yazılı olanlar clearing listesile bu listelerde münderiç kontenjanlar hududu dahilinde ve bu listeler haricinde kalan mallar ise memleketimize girmek hususunda serbest idhalât rejiminden istifade etmekte idiler. 15 temmuz 1937 tarihinde meriyete giren 7005 numaralı kararnamenin ahkâmı mucibince Türkiyeye döviz marjı vermeyen Devletlerin Türkiyeye yapacakları idhalât yalnız anlaşmalarına bağlı listelerde mezkûr mevadda inhisar ettirildiğinden ve bunların ayrıca serbest idhalât rejiminden istifadelerine mâni bulunduğundan mezkûr kararnamenin meriyete girmesi tarihinden itibaren Çekoslovakya ile ticarî mübadelelerimiz mezkûr anlaşmaya bağlı listede münderiç emtiaya inhisar etmiş ve bu yüzden iki memleket arasındaki ticarî mübadele hacmi eskisine nisbetle çok daralmıştır. Bu vaziyeti önlemek üzere ve iki memleket arasındaki ticarî mübadele hacmini tevsi eylemek ve binnetice Çekoslovakya piyasasında mallarımıza iyi mahreçler temin edebilmek için yukarıda tarihi yazılı anlaşmaya bağlı listeler üzerinde tadilât icrasına zaruret hâsıl olmuştur.

Binaenaleyh yeni iktisadî şartlara uygun olarak tadil kılman işbu listelerle vaki tadilâta mütedair olarak 18 kânunusani 1938 tarihinde imzalanan protokolü Hükümetiniz Yüksek Kamutayın tasdik nazırlarına arzeder.

Hariciye encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye encümeni

Esas No. 1/960

Karar No. 19

22 - III - 1938

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Çekoslovakya arasında aktedilmiş olan 12 Mayıs 1936 tarihli ticaret mübadele anlaşmasına ek olarak tanzim olunan ve iki memleket arasındaki ticaret münasebatının yeni inkişaf şartlarına tevfiik edilmesini hedef tutan 18 kânunusani 1938 tarihli tadilat protokolünün tasdikına mütedair kanun lâyihası encümenimize havale buyurulmakla Hariciye vekili Dr. Tevfik Rüştü Aras hazır olduğu halde tedkik edildi ve icabı görüldü:

7005 umaralı kararname ahkâmının tatbiki neticesinde Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki ticaret hacminin daraldığı ve bu Devletle ticaret münasebetimizi normal vaziyete getirebilmek için

kendisine bahsettiğimiz ihracat listeleri muhtevasının tevsiian tadili lâzımgeldiği ve yukarıda zikredilen protokolün bu maksadla tanzim kılınacağı tedkikat neticesinde anlaşılacakla kanun lâyihası encümenimizce aynen kabul edilmiş ve havalesi mucibince İktisad encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Katırmıza sunulmuştur.

Hariciye E. Reisi	M. M. N.	Kâtib
Trabzon	Kastamonu	Kastamonu
Hasan Saka	Şerif İlden	Şerif İlden
Kars	İzmir	Kocaeli
M. Akçüz	Halil	S. Yiğit
Antalya	Tokad	Erzurum
Dr. C. Tunca	N. Poroy	P. Demirhan

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/960

Karar No. 32

1 - IV - 1938

Yüksek Reisliğe

Türkiye ile Çekoslovakya arasında aktedilmiş olan 12 Mayıs 1936 tarihli ticarî mübadele anlaşmalarına ek olarak tanzim ve imza olunan protokolün tasdikı hakkında Hariciye vekilliğince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetininin 25 - I - 1938 tarihli toplantısında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası ve Hariciye encümeni mazbatası encümenimize havale edilmekle Türkofis umum müdürü hazır olduğu halde tedkik ve müzakere olundu:

Verilen izahattan ve kanunun mucib sebeplerinden anlaşıldığına göre 15 Temmuz 1937 tarihinde neşredilen 7005 sayılı genel ithalat rejimi kararnamesine nazaran Türkiyeye döviz marjı vermeyen Devletlerin bu kararnameden istifade edememeleri esas kabul edilmesine ve Çekoslovakyanın da bu meyanda bulunmasına

binaen her iki memleket arasındaki ticaret hareketi evvelce aktedilen ticaret mukavelesine bağlı ithalat ve ihracat listelerine münhasır kalmış ve matlub derecede bir inkişaf göstermemiştir. Bu vaziyeti önlemek ve iki memleket arasındaki ticarî münasebatın inkişaf ve teza-yüdünü temin maksadile 12 Mayıs 1936 tarihinde imza olunan ticaret mukavelesine bağlı listelerin mütekabilen tevsi mez-kür mukaveleye ek olarak tanzim olunan bir protokol ile kabul edilmiş ve tasdikı için tanzim olunan işbu kanun lâyihası Yüksek Meclise sunulmuştur. Keyfiyeti tedkik eden encümenimiz protokol hükümlerini şimdiye kadar kabul ve takib ettiğimiz umumî iktisad prensiblerimize uygun ve memleketimiz ihracatını arttırmaya yarayacak mahiyette bulunduğundan bağlı kanun lâyiha-

smın kabulünü muvafık bulmuştur.  
Umumî heyetin tasvibine arz edilmek üzere  
Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad En. Reisi	M. M.
İzmir	Giresun
<i>R. Köken</i>	<i>İ. Sabuncu</i>
Kâtib	
Niğde	İzmir
<i>Dr. R. Ferid Talay</i>	<i>Benal Arıman</i>

Konya	Sayhan	
<i>H. Dikmen</i>	<i>Esmâ Nayman</i>	
Gümüşane	Gazi Anteb	
<i>Edib Servet Tör</i>	<i>B. Kaleli</i>	
Samsun	Ankara	Zonguldak
<i>Ali Tunalı</i>	<i>A. Ulus</i>	<i>Esad</i>
Kocaeli	Zonguldak	Eskişehir
<i>İ. Dıblan</i>	<i>H. Karabacak</i>	<i>E. Sazak</i>

### HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Türkiye ile Çekoslovakya arasında akdedilmiş  
olan 12 Mayıs 1936 tarihli ticarî mübadele an-  
laşmasına ek olarak tanzim olunan protokola aid  
kanun lâiyhası.*

**MADDE 1** — Türkiye ile Çekoslovakya ara-  
sındaki 12 Mayıs 1936 tarihli ticarî mübadele  
anlaşmasına ek olarak tanzim olunan protokol  
ile merbutu listeler tasdik olunur.

**MADDE 2** — Bu kanun neşri tarihinden iti-  
baren meridir.

**MADDE 3** — Bu kanunun hükümlerini ic-

raya İcra Vekilleri heyeti memurdur.

28 - I - 1938

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>C. Bayar</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V. ve Zr. V. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>Ş. Kesebir</i>
	<i>S. İ. M. V.</i>	<i>G. İ. V.</i>
	<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Rana Tarhan</i>

TİCARİ MÜBADELÂTIN SURETİ TESVİYESİ HAKKINDA TÜRKİYE İLE ÇEKOSLOVAKYA ARASINDAKİ 12 MAYIS 1936 TARİHLİ ANLAŞMAYA BAĞLI MÜZEYYEL PROTOKOL

Türkiye Cümhuriyeti Hükûmeti ve Çekoslovakya Cümhuriyeti Hükûmeti ticarî mübadeâtın sureti tesviyesi hakkında Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki 12 mayıs 1936 tarihli Anlaşmaya bağlı listeleri aşağıdaki surette değiştirmeyi kararlaştırmışlardır :

1. — 12 mayıs 1936 tarihli Anlaşmaya bağlı 1 numaralı liste yerine işbu Protokole bağlı yeni 1 numaralı liste konacaktır.

2. — Mezkûr Anlaşmaya bağlı 2 numaralı liste yerine işbu Protokole bağlı 2 numaralı liste konacaktır.

3. — İşbu Protokole IV numaralı yeni bir liste ilâştirilmiştir. Bu listede tadad edilen pozisyonlara giren Çekoslovakya menşeli emtaa, her pozisyon için listede gösterilen kontenjanlar haddi dahilinde, yalnız hususî takas yolu ile ve Türkiye menşeli pamuk, tiftik ve yün ihracatı mukabilinde Türkiyeye idhal olunabilecektir.

4. — İşbu Protokol imza gününden meriyete gire ve ticarî mübadeâtın sureti tesviyesi hakkında Türkiye ile Çekoslovakya arasındaki 12 mayıs 1936 tarihli Anlaşmanın aslî cüzünü teşkil eder.

Ankara'da, 18 ikinci kânun 1938 de iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

*Numan Menemenciöđlu*

*Bohuslav Hub*

Liste : 1

Tarife No.		Tarife No.	
68		136	
89		137	
91	(Yalnız sıhhi ve tıbbi yastık)	139	
93		154	Ziraat vekâletinin evvelden müsaadesile
102			
103		165	
105		173	
108		203	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile
112	(Yalnız band halinde tasir bezleri ve torbaları, makine kolanları ve kortları)	220	Gümrük ve İnhisarlar vekâletinin evvelden müsaadesile.
115 C	(Yalnız bebek imalinde kullanılan ve metre murabbar 100 grama kadar olan keçe)	250	
		274	
120		276 H	
121		276 C.D	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile
126			
132		280	
133		281	

Tarife No.		Tarife No.	
284		372	
295		373	
298		387	(Yalnız sıhhi korsa ve kemer imaline mahsus şeridler)
299			
307		389	(Yalnız pamuktan hortum, makine kolanı, tasir torbaları ve motör kapot fi-talleri)
323			
324 A			
324 C	(Sarı saman kâğıdı, esmer hamur kâğıdı, karbonla boyanmış siyah kâğıtlar).	390	
		391	
324 C	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (Sarı saman kâğıdı, esmer hamur kâğıdı, karbonla boyanmış siyah kâğıtlardan maadası).	392	
		406	
		412 A,2 B2	
		413	
327		417	
328 A	(Terkibinde asgarî % 50 odun hamuru «pâte mécanique Holzschliff» bulunan kâğıtlar).	418	
		421	
328 A	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (Terkibinde % 50 den aşağı (pâte mécanique Holzschliff) bulunan kâğıtlar).	422	
		423	
328 B	(Terkibinde asgarî % 50 paçavra hamuru bulunan kâğıtlar).	424	
		425	
328 B	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (Terkibinde % 50 den az paçavra hamuru bulunan veya yalnız sellülozdan mamul olan kâğıtlar).	427	
		428	
		429	
		430	
		431	
		433	
331	(Sünger kâğıdı hariç).	438	
332		442	
334		445	
337		446	
340	Gümrük ve inhisarlar vekâletinin evvelden müsaadesile	448	Kauçuktan sünger müstesna
		449	
342 A	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile	450	
		452	
342 B	Yalnız metre murabbar 600 gramdan fazla olanlar	453	
		454	
342 B	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (metre murabbar 300 gramdan 600 grama kadar olanlar).	465 B	
		471	(Yalnız tasfiye toprağı, spatlar, kaolen, santorin ve «ciobertit» den maada ateş toprakları)
346			
363		474	(Yalnız terzi sabunu ve bilârdö tebesiri)
366			
367		476 A,B	
368			
369		476 C	Gümrük ve inhisarlar vekâletinin evvelden müsaadesile
370		477 A	(Yalnız asfalt ve bitümen ve elyaf halinde amyant)
371			

Tarife No.		Tarife No.	
477 B,D		529 A	İktisad vekâletinin evvelden müsaa- desile (İç kutru 14 cm. den aşağı ve aynı zamanda et kalınlığı 6 m/m den az olan borular)
477 H. V.		529 B	(İç kutru 9,5 (dahil) m/m den 76.25 (dahil) m/m ye kadar olan dikişli ve- ya kaynaklı borulardan maadası)
481 B	(Yalnız camlaşma derecesine kadar pi- şirilmiş tuğlalar)	529 B	İktisad vekâletinin evvelden müsaa- desile (İç kutru 9,5 (dahil) m/m den 76.25 (dahil) m/m ye kadar olan di- kişli veya kaynaklı borular)
C	(Yalnız 1000 derecede yumuşamıyan ve erimeyen ateş tuğlaları ve kiremid- leri)	529 C. D	
D	(Yalnız camlaşma derecesine kadar pişirilmiş olanlar)	530	
H	(Yalnız camlaşma derecesine kadar pişirilmiş olanlar ve topraktan mamul fırımlar)	531	
V	(Pipo ve lüle hariç)	532A1	(Yalnız siyah ve beyaz kabara çiviler, siyah ve beyaz oluklu çiviler, bakırlı çivi ismile anılan bakır rengi verilmiş adi çivi ve başsız dört köşe mahrutü ökçe çivisi)
483		532 B.C.D.	
485		533	
487		535	
488		537 A	
494 A	(Yalnız damacana ve ince cam şişe)	538	
494 B		539	
496		541	
497		542	
498 A		543	
500		544	
502		545	
503		546	
504		548	
505		549	
508		550	
510		551	
511 A,B,C		553	
512		555	
513		557	
515	(Vantuz hariç)	558	
519		560	
520		562	
521		563	
523		564	
524 A,B,C		565	
526		567	
527		568	
528		569	
529 A	(İç kutru 14 cm. den aşağı ve aynı za- manda et kalınlığı 6 m/m den az olan borulardan maadası)		

Tarife No.		Tarife No.	
574	B. C. D. H.	666	(Yalnız taktir ve pastörize makineleri, vinçler, eşya kaldırma ve tarama ve et kesme makineleri, buz dolabları, asansörler, yuğurma makineleri, şişe yıkama ve doldurma makineleri, çamaşır yıkama makineleri)
583		666	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (KL listesinde olanlardan maadası)
598		666 1	
607		662 2 A. B. E. F.	
614	(Bu numaraya giren eşyadan dürbünlerin yalnız sekiz defaya kadar büyütenlerinin idhali serbesttir. Daha fazla büyüten dürbünlerden vekâletlere aid olanların idhali bu vekâletlerin müsaadesine bağlıdır. Vekâletlere aid olmayanlar için ısmarlanmadan önce Millî Müdafaa vekâletinden izin almak şarttır.)	666 2 C. D.	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile
618		667	
619		668	
620		669 A	
624		670	
625		671	
626		676	
634		678	Millî müdafaa vekâletinin evvelden müsaadesile
648		679	
649		680	
650	Ziraat vekâletinin evvelden müsaadesile	681	
651		690	
652		693	
653	A. B.	697	
654		699	Yalnız linyit kömürü mumu
657	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile	702	
658	(Yalnız taş kırma makineleri, torna tezgâhları, testere, rende, freze, planya ve zimba makineleri, muton (sonet), karıştırma ve katranlama makineleri, muzayyak hava çekiçleri ve makabları ve bıçakları)	703 A. B. C. D. H.	
658	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (KL listesinde yazılı olanlardan maadası)	703 V	(Ağaçlı ağaçsız bilûmum siyah yazan grafit kurşun kalemlemlerle her renk kopye veya kopye olmayan kurşun kalemlemlerden maadası).
660	Yalnız dikiş makineleri	703 V	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (Ağaçlı ağaçsız bilûmum siyah yazan grafit kurşun kalemlemlerle her renk kopye veya olmayan kalemlemler).
660	İktisad vekâletinin evvelden müsaadesile (Dikiş makinelerinden maadası)	704	
662		706	
663		709	
664	Alâkadar vekâletinin evvelden müsaadesile	710	
665		711	
		712	
		717	
		718	
		723	
		745 A	Alâkadar vekâletinin evvelden müsaadesile

Tarife No.	Tarife No.
745 B.C.	792
754	799
755	814
756 D.	815
757	816
763	853 A
768	853 B
773	854
779	858 A
782	859
789	

Sihhat vekâletinin evvelden müsaadesile

Sihhat vekâletinin evvelden müsaadesile

Sihhat vekâletinin evvelden müsaadesile

(Yalnız çiplakları).

**Liste - II**

Türk tarife No.	Senelik kontenjan Kg.	Türk tarife No.	Senelik kontenjan Kg.
54 A 2	3.000 Kg.	447 A	
54 A 3	1.000 »		
ex78	2.000 »		
106 A	10.000 »		
107 A	2.750 »	447 B	
108	1.500 Par-	451	
125 A,B 2	600 Kg.	482	
290	10.000 »	552	
320	1.000 »	599-604	
324 B	50.000 »	653 C	
324 C	100.000 »	700	
328 A	10.000 »	708	
328 B	10.000 »	729	
330	5.000 »	759	
335	1.000 »	760	
377	26.000 »	766	
378 D,E,F.	15.300 »	767	
379 II. B.C.D.	45.500 »	769	
379 III	210.000 »	777	
380 A	1.000 »	819	
383	3.000 »		
384	1.000 »		
394	1.500 »		
399	100 »		
400	750 Kg.		
401	750 »		
411	1.000 »		
420	500 »		

(Tamamile kauçuktan yalnız çizmeler, ka-  
loşlar, banyo ayak-  
kabırları, şosonlar)

Not : Şurası mukarrerdir ki, 12 mayıs 1936 tarihli Anlaşmaya bağlı 2 numaralı listede der-  
piş edilen kontenjanlar üzerinden 1 haziran  
1937 den itibaren idhal olunan emtia işbu yeni  
Anlaşmanın 2 numaralı listesine dahil konten-  
janlardan tenzil edilecektir.



Liste : IV

Türk tarife No.	Senelik konten- jan kg.	Türk tarife No.	Senelik konten- jan kg.
106 A	10 000	400	1 000
106 B	10 000	401	1 000
107 B. C:	10 000	447 A	(Tamamile kauçuktan yal- nız çizmeler, kaloşlar, ban- yo ayakkabıları, şosonlar).
118 Yalnız bereler	5 000 parça		60 000
378 D. E. F.	8 000	309	25 000
379 II B.C.D.	12 000	331	Sünger kâğıdı 10 000
379 III	150 000	860	4 000 parça
383	8 000		
394	2 000		

